

14 Μαρτίου 2017

Ένα τρισεκατομμύριο ώρες ιστορίας των Ελλήνων

/ [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#) / [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Συνολικά έχουμε υποβληθεί σε κάπου ένα τρισεκατομμύριο ωρών αθροιστικής τηλεθέασης στην ένδοξη σύγχρονη ιστορία μας. 11 εκατομμύρια πληθυσμός με 268 λεπτά μέσο όρο τηλεθέασης την ημέρα κάνουν 18 δισεκατομμύρια ώρες τηλεθέασης το χρόνο. Επί κάπου μισό αιώνα, προκύπτει ένα τρισεκατομμύριο. Τούρκοι, Φιλιππινέζοι και Αμερικανοί είναι εξίσου αφοσιωμένοι στο χαζοκούτι, ενώ Σουηδοί τηλε-λειτουργούνται μόνο 152 λεπτά ημερησίως.

Μπαίνω στον πειρασμό κι άλλων υπολογισμών: έστω και μόνο με 5 Ευρώ χαμένη παραγωγικότητα την ώρα, προκύπτουν απώλειες 5 τρισεκατομμύρια Ευρώ - 8 φορές το ανέκδοτο Σώρρα, 15 φορές το χρέος της χώρας. Αστρονομικά ποσά, αλλά δε γίνεται να τα διεκδικήσουμε πλέον. Δυστυχώς δεν μπορείς να σπάσεις σαν κουμπιρά-γουρουνίτσα την τηλεοπτική συσκευή να επιστρέψει τα χαμένα σου λεφτά και τη χαμένη σου ζωή. Δεν μετράω καν τον χρόνο για άλλες μη παραγωγικές ασχολίες οθόνης, π.χ. video games όπου η υφήλιος αφιερώνει σχεδόν 200 δισεκατομμύρια ώρες τον χρόνο. Δεν μετράω επίσης καν την έκθεση σε άλλα ΜΜΕ - ο μέσος Ευρωπαίος εκτίθεται σχεδόν 10 ώρες ημερησίως (586 λεπτά) σε ΜΜΕ.

Υπάρχουν επιστημονικά κατακυρωμένες συνέπειες στην υγεία; Κατ' αρχάς η καθιστική έκθεση σε τηλεόραση οδηγεί σε παχυσαρκία. Όσο περισσότερες κοκαλιάρες τηλεπερσόνες βλέπεις, τόσο χοντραίνεις. Δυο ώρες τηλεθέασης την ημέρα σχετίζονται με αύξηση στον σχετικό κίνδυνο διαβήτη κατά 20%, καρδιοπάθειας κατά 15%, θανάτου κατά 9%. Βέβαια δεν είναι εύκολο να ξεχωρίσεις την τηλεθέαση από άλλες ανθυγιεινές συμπεριφορές και κοινωνικές συνθήκες που την συνοδεύουν. Πεθαίνεις γιατί βλέπεις ανοησίες, γιατί κάθεται, γιατί μασουλάς ενώ κάθεται, γιατί είσαι άνεργος και κάθεται, γιατί στα έφερε τόσο ανάποδα η ζωή που κατάντησες ακροατής τηλεμαϊντανών; Πάντως πεθαίνεις.

Κάποιες μελέτες υποστηρίζουν επίσης μείωση στο λεκτικό IQ. Αυτό είναι λιγότερο βέβαιο. Μικρό παιδί, είχα την τηλεόραση ανοιχτή ολημερίς. Χαιρόμουν να έχω εκατοντάδες βιβλία στο πάτωμα, να διαβάζω βουτηγμένος μπρούμυτα. Η τηλεόραση όμως εκεί, ύπερθεν, μόνιμος θόρυβος, παρέα για μοναχοπαίδι. Μήπως έτσι χάζεψα; Εδώ και χρόνια δεν έχω τηλεόραση στο σπίτι, αλλά είναι πλέον αργά για το IQ μου.

Η τηλεοπτική έκθεση δύσκολα μειώνεται. Μελέτες, κυρίως σε παιδιά, δείχνουν μείωση τηλεθέασης μόνο κατά 5-60 λεπτά την ημέρα με εντατικές παρεμβάσεις που επιδιώκουν αύξηση σωματικής άσκησης. Η έκθεση-βιασμός δύσκολα αποφεύγεται. Διαρκές σφυροκόπημα σε εξαναγκάζει να πληροφορηθείς. Είτε τηλε-άμεσα, είτε από άλλα ΜΜΕ, είτε από εξοστρακισμό της σφαίρας πληροφορίας σε

φίλους και συγγενείς. Η πλέον ασήμαντη δήλωση του κάθε ασήμαντου σε πετυχαίνει τελικά κάπου και σε αφήνει στον τόπο.

Οι τηλεοπτικοί σταθμοί είναι πρωτίστως διαφημιστικές εταιρείες. Δεν αναφέρομαι στα έσοδα διαφημιστικών σποτ. Εννοώ τον κύριο ρόλο ύπαρξης κάθε καναλιού που είναι η διαφήμιση των όποιων συμπαθούντων. Ένα πλυντήριο μαύρης φήμης. Κάθε τυχάρπαστος μπορεί να φαίνεται ανώτερος, σπουδαίος, ελεήμων, κοινωνικά ευσυνείδητος, προοδευτικός, cool, μεγάλος συγγραφέας που σκιάζει τον Ντίκενς, διανοούμενος που τρώει λάχανο τον Πλάτωνα, επιστήμονας που τύφλα να έχει ο Αϊνστάιν - ό,τι φαντασίωση έχει όποιος ζει τον μύθο του με σουρεαλιστικά τηλεοπτικά δεκανίκια.

Τα παραδείγματα πολυσχιδή. Ουτιδανοί πολιτικοί σκορπάνε υποσχέσεις ή χούφτες χάλκινα νομίσματα από τον τηλεοπτικό εξώστη στους τηλε-πληβείους. Μεγαλοϊατροί που έχουν κατακρεουργήσει και καταληστέψει τους ασθενείς τους τονίζουν την υπεραξία των δήθεν επιστημονικών εταιρειών και συμποσίων τους. Φουσκωμένοι μητροπολίτες σεμνύονται την φουσκωτή αλαζονεία τους, σκανδαλίζοντας και τους πιο αγνούς πιστούς άμα τη εμφανίσει τους. Μια στάση πιο κάτω στον κατήφορο προς τον πάτο της ιστορίας, συναθροίσεις εύπιστων πολιτών ορκίζονται σε ψευτοαρχαίο υπερπέραν. Χέρια προτεταμένα, γροθιές στην καρδιά, μυαλό στα κάγκελα με ή χωρίς περικεφαλαία. Πρόεδροι ομάδων εγείρουν πραιτωριανούς όχλους χουλιγκάνων ως ρυθμιστές δημαρχιών, περιφερειαρχειών και κυβερνήσεων, σύνενοι κομματικών ηγετών-ανδρείκελων. Ανδρείκελων που ψηφοθηρικά τηλε-επιδεικνύουν κατά καιρούς πως ξέρουν να σουτάρουν και την στρογγυλή θεά. Με την ίδια ευκολία που σουτάρουν τη συνείδηση, τη νοημοσύνη και την αξιοπρέπεια των πολιτών. Άσε που την στέλνουν άουτ σε κενό τέρμα, οι στραβοπόδαροι!

Ανεξάρτητα αν πρόκειται για εμφάνιση ηγεμονίσκου στον τηλε-Ιππόδρομο, λήσταρχου ήρωα του χρηματισμού, φαρισαϊκό κήρυγμα μίσους, βαρυσήμαντη δήλωση-πορδή, ή ποδοσφαιρική δεινότητα γλοιώδους πολιτικάντζη, αυτό που μετράει είναι να βρίσκεται εκεί η κάμερα να καταγράψει το τίποτα. Να φαίνεται το φαίνεσθαι.

Δεν αποικτίρω συλλήβδην τα ΜΜΕ. Υπάρχουν σαφώς εξαιρέσεις. Έχω γνωρίσει εξαιρετικούς δημοσιογράφους στο εξωτερικό, αλλά και στην Ελλάδα. Χρησιμοποιώ ως κριτήρια αξιολόγησής τους τη σημαντική γενική μόρφωση, επιστημονική κατάρτιση στο αντικείμενο που καλύπτουν, ικανότητα αντίληψης της ουσίας, χαλιναγωγήση της υπερβολής, και, φυσικά, ήθος. Σπανίζουν οι ικανοί, αλλά υπάρχουν. Πάντως οι ελάχιστες επαφές μου με την ελληνική τηλεόραση «πανελλαδικής εμβέλειας» μού άφησαν συνήθως μια γεύση πλαστικού. Μια

εμπειρία τηλε-συνέντευξης την περιέγραψα στο «Tractatus για την έκτη φήμη» χρησιμοποιώντας ξαχαρβαλωμένη σύνταξη στο κείμενο για να προσεγγίσω το ξεχαρβαλωμένο πλαστό της τηλε-ζωής:

Το φορητό συνεργείο ήταν ένα τεράστιο τετραγωνισμένο κατάλευκο φορτηγό σαν container... στάθμευσε έξω απ' το σπίτι μου φαινότανε μεγαλύτερο απ' το σπίτι... εκείνοι κατεβήκανε με τα όργανά τους κάμερες τηλεφακούς μικρόφωνο κι ομπρέλες φωτισμού... τους προσφέραμε νερό... μόνο ο ένας απ' τους τρεις ήθελε να πιεί κι αυτός ακόμα τελικά δεν το ήπια το ποτήρι που του δώσαμε έγιναν όλα γρήγορα δεν ξέρανε το όνομά μου... δεν ξέρανε τι είχα κάνει δεν ξέρανε γιατί είναι εκεί... έπρεπε να κάνουν όμως τις ερωτήσεις τους σαν να τα ήξεραν όλα η σειρά των ερωτήσεων αναμενόμενη... οι απαντήσεις αναμενόμενες κι αυτές κουνούσαν το κεφάλι συγκατανευτικά είχαν ακούσει τις απαντήσεις πολύ πριν με ρωτήσουν «να έχουμε ελπίδα;» ρώτησε κάποιος απ' τους περειαρισκόμενους που παρακολουθούσε τα δρώμενα... «όχι, να μην έχετε ελπίδα καμιά» απάντησε ο ένας από τους τρεις... ήταν ο οπερατέρ... ο δεύτερος μου ζήτησε να διαλέξω ένα βιβλίο απ' τη βιβλιοθήκη... «κάποιο συγκεκριμένο;» «όποιο να 'ναι, όσο πιο χοντρό τόσο καλύτερα»... μου ζήτησε να το ανοίξω και να το φυλλομετρώ... μου απαγόρευσε να το διαβάσω μόνο να το φυλλομετρώ... έτσι μπράβο, έξοχα... δεν άξιζε να το διαβάζω έτσι κι αλλιώς ήταν μια παλιά πραγματεία φαρμακολογίας... όλα όσα έγραφε είχαν ξεπεραστεί προ πολλού αλλά ήταν χοντρή κι έκανε τη δουλειά της... μετά με κάθισαν στο γραφείο... «καθίστε άνετα και φυσικά» μου είπαν να πληκτρολογώ στον υπολογιστή «μα είναι σβηστός» «δεν πειράζει, κάντε πως πληκτρολογείτε και σκέφτεστε»... «τι να σκέφτομαι;»... «τίποτα, να μην σκέφτεστε τίποτα, απλώς να κάνετε πως σκέφτεστε»... έκανα πως σκέφτομαι κι έκανα πως πληκτρολογώ δήθεν... πληκτρολόγησα πολλά γράμματα χωρίς να πληκτρολογώ τίποτα... φοβήθηκα πως θα γίνει αντιληπτό αυτό...σκέφτηκα (κι ας μην έπρεπε να σκεφτώ... σκέφτηκα να πληκτρολογήσω κάτι συγκεκριμένο για να έχω κάποιο σκοπό... άρχισα να πληκτρολογώ T-I-Π-O-T-A T-I-Π-O-T-A T-I-Π-O-T «τέλεια, αρκετά, stop»... είχαν συλλέξει αρκετό τηλεοπτικό υλικό... τα μαζέψανε όλα τόσο γρήγορα όσο τα είχαν στήσει... καθώς φεύγανεο παρευρισκόμενος που τους είχε ρωτήσει πιο πριν έτρεξε πίσω τουςμε κάποια αίσθηση απαντοχής«από εσάς εξαρτώνται πολλά», τους είπε «να μην περιμένετε τίποτα», απαντήσανε εκείνοι

- *Προτάσεις: Έλεγχος πόθεν έσχες όλης της περιουσίας ιδιοκτητών και διευθυντών ΜΜΕ. Αποκλεισμός από ιδιοκτησία/διεύθυνση ΜΜΕ όσων έχουν φοροδιαφύγει, έχουν ποινικό μητρώο, έχουν ιδιοκτησία αθλητικών ομάδων, ή είναι μέλη κόμματος. Ασυμβίβαστο ιδιοκτησίας/διεύθυνσης ΜΜΕ στο παρελθόν ή στο παρόν με θέση στη νομοθετική ή εκτελεστική εξουσία. Έλεγχος από ανεξάρτητη αρχή πιθανών έμμεσων σχέσεων εξάρτησης και συγκρουόμενων συμφερόντων. Ασυμβίβαστο ιδιοκτησίας, αν διαπιστωθεί*

εξάρτηση. Διαφανής δημόσια κοινοποίηση πιθανών συγκρουόμενων συμφερόντων. Εφαρμογή των παραπάνω και για συγγένεια πρώτου βαθμού.

Τέλος, το σημαντικότερο: ανεξάρτητη αρχή να επιβάλλει σε κάθε αδειοδοτημένο τηλεοπτικό σταθμό ότι ένα ελάχιστο ποσοστό χρόνου, π.χ. 50%, πληροί υψηλό επίπεδο ποιότητας, μεταφέροντας επιστημονική πληροφορία και γενική παιδεία. Η εκτίμηση θα γίνεται σε τακτά διαστήματα από αμερόληπτους επιστήμονες και εκπαιδευτικούς άμεμπτου ήθους. Αν διαπιστώσουν ότι αυτό πλέον δεν ισχύει, η άδεια λειτουργίας θα ανακαλείται άμεσα. Αν δεχτούμε ότι η Ελλάδα χρειάζεται κυρίως καλύτερη παιδεία για να ορθοποδήσει, η δύναμη πυρός της τηλεόρασης και η δυνατότητά της να μορφώσει (όπως και να παραμορφώσει) είναι ισχυρότερη αθροιστικά από αυτή των διαλυμένων σχολείων και των βαλτωμένων πανεπιστημίων.

Η τηλεόραση (και τα ΜΜΕ γενικότερα) δεν καταγράφουν απλώς, αλλά παραγράφουν και γράφουν την ιστορία μιας κοινωνίας. Πρέπει να είναι ανεξάρτητα και αδιάφθορα. Πρέπει να μεταμορφωθούν σε παιδευτικά μέσα που ακονίζουν κρίση, γνώση, ήθος, αίσθημα ελευθερίας και δημοκρατίας, αξιοσύνη. Από εκεί και πέρα, τι να πω. Όταν βλέπεις εμετό, δεν τον τρως. Τον σαρώνεις στα σκουπίδια και βγαίνεις έξω να κάνεις κάτι ωφέλιμο, να ανασάνεις.

Πηγή: huffingtonpost.gr